

Conferință susținută de
Pr. Conf. Univ. Dr. Constantin Necula
(Facultatea de Teologie Ortodoxă *Andrei
Șaguna*, Sibiu), în 23 aprilie 2013, la Iași,
în cadrul serilor duhovnicești
organizate de ASCOR, filiala locală.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a
României

Cum să ieșim din mediocritate / pr.
conf. univ. dr. Constantin Necula. - Sibiu :
Agnos, 2014

ISBN 978-973-1941-28-8

2

Cum să ieșim din mediocritate

Bună seara și bine ați venit la ultima conferință din acest post, organizată de Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români, Filiala Iași. Întrucât astăzi, în Biserica Ortodoxă, se face prăznuirea Sfântului și Marelui Mucenic Gheorghe, dorim să urăm ani mulți și binecuvântați tuturor celor care poartă numele acestui mare Sfânt al Bisericii noastre.

Așa cum ziceam puțin mai devreme, cu ajutorul lui Dumnezeu, seria de conferințe care, în acest an, s-a intitulat „Urcuș spre Înviere”, prin această conferință a ajuns la final. Pentru aceasta, Îi mulțumim lui Dumnezeu Celui în Treime lăudat că ne-a învrednicit a duce la bun sfârșit ceea ce ne-am propus pentru perioada Postului Mare. Îi mulțumim și trăim cu nădejdea că ne va ajuta ca cele ce le-am auzit până

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

PR. CONSTANTIN NECULA

CUM SĂ IEȘIM DIN MEDIOCRITATE

Apare cu binecuvântarea
ÎPS Dr. LAURENȚIU STREZA
Arhiepiscopul Sibiului și
Mitropolitul Ardealului

Editura *Agnos* – Sibiu
tel. 0745 / 679038; 0766 / 530777
www.agnos.ro
e-mail: editura_agnos@yahoo.com
ISBN 978-973-1941-28-8

Editura *Agnos*
Sibiu, 2014

Pr. Constantin Necula

acum și ceea ce vom auzi în această seară să le și înfăptuim întocmai.

De asemenea, vă mulțumim atât dumneavoastră, celor prezenți în sală, că ați dat curs invitației noastre, cât și invitatului nostru, care ne va vorbi despre cum Hristos Domnul ne poate izbăvi de mediocritate.

„Paștile cele Sfințite nouă astăzi ni s-au arătat. Paștile cele nouă și sfinte, Paștile cele de taină, Paștile cele preacinstite, Paștile lui Hristos Izbăvitorul, Paștile cele fără de prihană, Paștile cele mari, Paștile credincioșilor, Paștile care ne-au deschis nouă ușile Raiului, Paștile cele ce-i sfințesc pe toți credincioșii”.

Această stihie, ce se cântă la Utrenia din noaptea în care se oficiază slujba Sfintei Învieri, ne arată clar că Cel ce a biruit moartea ne poate izbăvi și pe noi de tirania acesteia. Dacă Iisus Hristos, prin moartea Sa pe Cruce și prin slăvita Sa Înviere cea de a treia zi, ne-a izbăvit de cel mai cumplit lucru și fenomen caracteristic firii căzute, oare nu ne va putea izbăvi și de alte imperfecțiuni ale existenței noastre? Desigur că da! Dar despre modul în care se poate realiza acest lucru ne va vorbi invitatul nostru din această seară: Părintele Conferențiar Doctor Constantin Necula. Sfinția Sa ne este foarte cunoscut, deoarece a participat la numeroase conferințe organizate de asociația noastră. Totuși,

Cum să ieșim din mediocritate

pentru cei care nu au avut contact cu Părintele, vă spunem că Sfinția Sa este profesor la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Andrei Șaguna” din Sibiu, în cadrul catedrei de Catehetică și Omiletică. A scris numeroase cărți, cu o tematică diversă, ce are scopul de a răspunde numeroaselor probleme cu care se confruntă contemporaneitatea.

Părinte, aveți cuvântul!

Pr. Constantin Necula: Vă mulțumesc frumos tuturor că ați acceptat invitația colegilor mei de la Teologie, de a fi împreună *ascoriști* astăzi. E o zi importantă și, dacă vă mirați cum de am ajuns la Iași, am să vă spun că între timp m-am oprit la Bacău și de acolo am venit – n-am venit direct de-acasă. Ieri am fost la Penitenciarul de la Bacău, apoi, după-masă, am slujit acolo împreună cu niște prieteni și am făcut o conferință la o biserică foarte dragă mie, închinată Sfântului Gheorghe. Am făcut un fel de vecernie intelectuală, așa. Apoi, am slujit astăzi acolo; am fost cuminte și am slujit.

E așa o bucurie să poți să descoperi pe an ce trece că tot mai ai ceva de spus, dacă ești provocat. De aceea, propunerea pentru conferința de astăzi poate părea că nu prea e legată de Evanghelie. Hristos este

în Evanghelie, dar mediocritatea nu este a Evangheliei. În Evanghelie avem cărturari, farisei, dar n-avem mediocri. Lucru pe care Dumnezeu nu-l admitea. Nu știu de ce a trebuit să ne construim o societate românească plină de mediocritate și în care mediocrii ajung prim-miniștri, miniștri, decani, rectori, profesori, preoți... Nu mai zic de altceva, că ne bate Dumnezeu!

Probabil că nu mai citim Evanghelia și nu mai privim lumea și România în care trăim prin lentila aceasta a Evangheliei și de aceea se ridică deasupra fărtații cu nefărtatul. Și-atunci, conferința aceasta v-o propun ca o provocare inclusiv la adresa propriei noastre mediocrități și o să vedem ce-o să iasă. Că, sigur, nici noi nu suntem perfecți, dar măcar vrem, din când în când, să ieșim din mediocritate.

Suntem într-o „plasă a căderii” tot timpul. Sfântul Ioan de Kronstadt vorbea de viața omului ca de o pânză de păianjen, arătând că are o fragilitate a ei anume.

Zilele trecute au fost traduse și publicate în românește *Catehezele* Sfântului Emilian Simonopetritul, care povestește atât de minunat cum s-a ajuns la degringolada aceasta în care *șerpișorul de serviciu* să poată s-o supere pe Eva. Mediocritatea începe când se termină Raiul. Dacă vrem

Cum să ieșim din mediocritate

să nu fim mediocri, trebuie să locuim tot timpul în Rai și să ne adaptăm condițiilor și exigențelor Raiului. Eva, săraca, n-a făcut decât să se lase ispitită, iar Părintele Emilian spunea că a fost ispitită *cu o ispită dumnezeiască* de-a dreptul. Ce-i spune șarpele? *Cum adică, tu să te îngrijești de grădină?! Putem să facem o îndumnezeire rapidă!* Un *ness dumnezeiesc*, dacă vreți. *Uite, mănâncă tu din pomul ăla și să vezi cum ajungi grabnic Dumnezeu, că, de fapt, Dumnezeu n-a vrut să vă descopere*, cu alte cuvinte, *planul Lui de îndumnezeire*. Eva cade sub ispita îndumnezeirii facile. Cade pradă îndumnezeirii prin mediocritate. Refuză să urmeze planul lui Dumnezeu și se adaptează planului diavolului. Câte Eve și câți Evi avem de la Eva încoace?! Pentru că foarte mulți dintre noi asumăm Biserica exact cu această neatenție legată de frumusețea izbăvitoare a creșterii în răbdare, a coacerii mântuirii noastre. Și spune Părintele Emilian Simonopetritul: *iată, așadar, cu o ispită de-a dreptul dumnezeiască Eva cade*. Pentru că acceptă să încerce să se mântuiască mai ușor decât i-a propus Dumnezeu, cu un exercițiu mai simplu decât cel propus de Dumnezeu, că acceptă să se îndumnezeiască fără calea pe care Dumnezeu i-o propune: aceea de a-I

Pr. Constantin Necula

munci Raiul, de a grădini în Rai. Știți că termenul grecesc pentru munca aceasta pe care Adam și Eva o depuneau în Rai este *liturghesos*? Ei liturghiseau. Primii liturghiști și liturghisitori sunt Adam și Eva. Dar ei liturghiseau îngrijind în chip cu totul vădit și sub ochii lui Dumnezeu grădina Raiului. Eva a încercat să sară gardul, să fie mai iute în Împărăție, mai aproape de Dumnezeu și mai în Dumnezeu și n-a nimerit ținta. Mediocritatea înseamnă să grăbești coacerea ta cu tot felul de lămpi, de raze ultraviolete, care să grăbească rodirea ta. Trăim într-o Românie în care toată lumea vrea să ajungă manager. Dacă întreb pe unul care este la economie – și, Doamne, câți economiști avem! – ce vrei să fii? *Manager!* Că *asistent manager* sună deja a secretar. Toată lumea vrea să aibă o firmă proprie și personală, pe care să o conducă și din care să scoată bani, dar nu oricând. Ci repede! Pe vremea când eu eram copil, se spunea: *Azi la CEC un leu depui, mâine el va scoate pui!* Ăștia depun pui, în speranța că le ies lei. Or, din pui, leu nu se prea face.

Ispita aceasta a scurtării coacerii duhovnicești, a scurtării coacerii profesionale, a scurtării coacerii vocaționale, dacă vreți, este una care ne încearcă pe toți.

Cum să ieșim din mediocritate

Când ești preot tânăr, oamenii din parohie tot timpul îți atrag atenția: *Domne, ești de treabă! Ești băiat bun, dar nu ești bătrân!* Dacă popa e bătrân, e prea bătrân. Iar nu e bine, e prea bătrân! Tot timpul oamenii găsesc ceva să-ți pună o frână în bucuria ta și să-ți dovedească că oricât de bine te-ai simți tu și oricât de bine ți-ar fi, e ceva care nu e în regulă cu tine.

Tot ce vedem la știri, de fapt, sunt semne că ceva nu e în regulă. Ceva nu merge. E clar! E grav! N-avem soluții! O țară de smiorcăiți, care s-a transformat într-o Biserică de smiorcăitori câteodată, pentru că, neavând nădejdea că Hristos e Dumnezeul nostru, Îl transformăm în orice altceva – Hristos, Managerul Bisericii. Hristos, Șef de marketing. Hristos, Comunicatorul. Hristos, Revoluționarul. Prin anii '30, un profesor de omiletică și de catehetică făcuse câteva broșuri: *Hristos, păpucarul. Hristos, industriașul*, în încercarea de a le dovedi socialiștilor care tocmai urcau pe treptele ascensiunii – și acolo au rămas – că Hristos este orice, de fapt. Dar Hristos nu este orice! Hristos, înainte de a fi asemenea unuia dintre noi, este Fiul lui Dumnezeu. Ce-am pierdut și ce ne-a mediocrizat relația noastră cu noi înșine, cu Biserica și cu societatea este

Pr. Constantin Necula

faptul că am uitat că Hristos e Dumnezeu. Ne comportăm ca niște culpabili. Ne e rușine. Când se leagă homosexualii de noi, vai, ce rușine ne este să le spunem că-s păcătoși! Când se leagă toți pastorii finanțelor moderne, toți aplicanții de proiecte inutile, care niciodată nu dau seamă de banii folosiți, dar cer Bisericii tot timpul să dea seamă de banii folosiți, toți farsorii, cu alte cuvinte, când se leagă de noi, nouă ne este rușine! Domnul ne îndeamnă să fim smeriți, blânzi cu inima. Dar nu cu dracul! La drac, agheasmă, epitrahil, crucea cât mai mare, dacă se poate din fier forjat, dacă e tare de cap!

În sensul acesta, provocarea lumii de astăzi este să ne mulțumim, să rămânem înțepeniți în mediocritate. Să avem răspunsuri la două capete. Să dăm răspunsuri care să ne convină indiferent de situația în care am fi puși. Și-atunci ne pierdem din lucrul cel mai important pentru ieșirea din mediocritate: uităm că nu poți să ieși din mediocritate dacă nu ești sincer. Când îți lipsește sinceritatea, nu mai poți ieși din mediocritate! Când ești frustrat că ceilalți îți spun că, vorba cântecului, *ba-i părea înaltă, ba-i părea prea lată*, când ceilalți te frustrază cu astfel de inadvertențe la imaginea ta, tu te faci mic și ești un

Cum să ieșim din mediocritate

melcușor care nu mai are curaj să meargă mai departe.

României de astăzi și Bisericii noastre nu le lipsește vocația, nu le lipsește chemarea lui Dumnezeu, nu le lipsește posibilitatea de a dăruia, prin Dumnezeu, celorlalți bucurie. Ce le lipsește este capacitatea de a ieși cu fruntea sus din toate încercările nevocaționale la care ne supun cei care ne spun că vocația noastră n-are sens. Urcând pe scări, am văzut o bună colegă de aici, un înger muncitor care urca treptele și mă gândeam că oboseala mea de om mediocru și bătut în cap n-are ce să zică, atunci când un om face atâta efort să se întâlnească cu tine. Același lucru cred că-l vede și Dumnezeu. Dumnezeu vede și prețuiește efortul fiecăruia dintre noi. Uneori, chiar eforturi care par că sunt de nebăgat în seamă. Uite, când toată lumea copiază la examen și tu nu copiezi, te oftici! Te oftici, clar! Să zicem că suntem la medicină. Când vă veți duce peste câțiva ani la medic, la un coleg de-al vostru, aveți curaj să mergeți la unul care a copiat toată facultatea? Că s-ar putea să vă doară spatele și să vă trateze de degetul mic de la piciorul stâng. De exemplu, ați merge la un profesor de istorie sau v-ați da copilul să fie educat de un profesor de

Pr. Constantin Necula

istorie care în afară de Soleyman Magnificul n-a văzut niciun fel de film istoric? Sau la un preot care toată facultatea lui a copiat – la Noul Testament, la Vechiul, la Catehetică, la Metodica Religiei?... Da?

Deci, dacă se întâmplă câteodată să trăiți între astfel de oameni, vă convine? V-ați duce acolo? În direcția aceea? Mă rog, chiar la șoferi sper să nu ajungem să poată să dea ăștia copy-paste, dar se mai întâmplă! Pe stradă vedem suficienți cu copy-paste la carnetele de șofer. V-ați pune viața în mâna lui? Dacă nu, de ce acceptați să fiți voi mediocri?! Și să le cereți celorlalți să-și pună viața în mâinile voastre? De ce-L transformăm pe Dumnezeuul nostru într-un dumnezeu mediu? Noi ne comportăm cu Hristos ca și cum ar fi un dumnezeu cu dizabilități. Știți? *A vrut Domnul, dar nu s-a putut! A vrut să mă facă medic, dar nu s-o putut, așa că m-am apucat de crescut capre.* Dar tu ești mai fericit crescând caprele, că dacă, Doamne ferește, te apucai să te faci medic de oameni și confundai toată lumea cu caprele și cu oile, intra în vrie tot spitalul! Că la noi nu e greu să se ducă unul în spital și să se facă doctor, ci e greu să-l scoți de-acolo. Că-și face tot felul de relații. Nu contează că a amputat mâna, când pe ăla îl durea

Cum să ieșim din mediocritate

picioarul. L-a operat de ureche, când el, săracul, avea dureri de măsele. Nu contează, nu? De câte ori nu vi s-a întâmplat în viață să ajungeți în fața unor mediocri celebri? Care cu mediocritatea lor astupă. Am fost eu odată la o conferință unde toți aveau costum *Armani*. Ah! Ridicau mâna și se vedea o bucată de hârtie, așa... aveau eticheta și se scărpinau toți în nas. N-aveau nimic în nas, dar ei se scărpinau, să se vadă că e *Armani!*...

Falsele firme cu care ne împoțonăm viețile ne fac mediocri! Ne fac mediocri, de cele mai multe ori, falsele vise. O întrebi pe Ionica, cu 5 și 6 la română, „*ce vrei să te faci?*” „*Jurnalist!*” Bine, aici, cu 5 și 6 se mai poate, dar... Am constatat că și corijent la limba română poți să ajungi europarlamentar, deci nu-i o problemă! Meseria e oricând validată de mediocritatea celor din jur. O să spuneți: *Bun, și care-i soluția?* Soluția e să muncim! Să o luăm de la capăt și să cerem harul lui Hristos, ca tot ceea ce muncim să rodească pentru Hristos, nu pentru noi. Să înțelegem deplin că Dumnezeu nu Se pune la dispoziția noastră ca să fim niște carieriști notorii. Niște lingăi. *Doamne, îmi dai voie să aplic acum un pupic iudic?* Ca Iuda, așa, pe obraz. *Vai, cum mă-ncurci*